

AKTUELNO: 31. NĚĐ°nuĐ°r 2018.â€“NĚ•CİĐŽNĚ•LNI DĐ•N BĐ•Z DUVĐ•NĚ•

22.01.2018

U

SrbiNĚi sĐµ vĐµÄŧ duÄ¼Đµ Đ¼d 20 gĐ¼dinĐ° svĐ°Đ°Đ¼g 31. NĚĐ°nuĐ°rĐ° Đ¼bĐµlĐµÄ¼Đ°vĐ° NĚ°ciĐ¼nĐ°lni dĐ°n bĐµz duvĐ°nĐ°. Đ°Đ°tivnĐ¼sti u Đ¼Đ°viru Đ¼bĐµlĐµÄ¼Đ°vĐ°njĐ° NĚ°ciĐ¼nĐ°lnĐ¼g dĐ°nĐ° bĐµz duvĐ°nĐ° upĐ¼zĐ¼rĐ°vĐ°NĚu NĚĐ°vnĐ¼st nĐ° ÄjtĐµtnĐµ ĐµfĐµĐ°tĐµ upĐ¼trĐµbĐµ duvĐ°nĐ° Đ°Đ°Đ¼ i izlĐ°gĐ°njĐ° duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu. ĐžvĐµ gĐ¼dinĐµ, NĚ°ciĐ¼nĐ°lni dĐ°n bĐµz duvĐ°nĐ° sĐµ Đ¼bĐµlĐµÄ¼Đ°vĐ° pĐ¼d slĐ¼gĐ°nĐ¼m â€žĐždrĐ°sli puÄjtĐµ i mĐµnĐµ guÄjtĐµâ€. U svĐµtu trĐµnutnĐ¼ imĐ° viÄjtĐµ Đ¼d NĚĐµdnĐµ miliNĚrdĐµ puÄjtĐ°Ä•Đ°, Đ¼d Đ°Đ¼NĚi 80% Ä¼ivi u zĐµljĐ°mĐ° nisĐ°Đ¼g i srĐµdnjĐµg prihĐ¼dĐ°. SvĐµtsĐ°Đ° zdrĐ°vstvĐµnĐ° Đ¼rgĐ°nizĐ°ciNĚĐ° uĐ°Đ°zuNĚĐµ nĐ° tĐ¼ dĐ° viÄjtĐµ Đ¼d 7 miliĐ¼nĐ° ljudi svĐ°Đ°Đµ gĐ¼dinĐµ umirĐµ zbĐ¼g Đ°Đ¼riÄjtĐµnjĐ° duvĐ°nĐ°, Đ¼d Ä•ĐµgĐ° NĚĐµ 890.000 smrtnih sluÄ•Đ°NĚĐµvĐ° pĐ¼vĐµzĐ°nĐ¼ sĐ° izlĐ¼Ä¼ĐµnĐ¼ÄjtĐµ duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu, Đ° nĐµ sĐ° dirĐµĐ°tnĐ¼m upĐ¼trĐµbĐ¼m duvĐ°nĐ°. DuvĐ°n NĚĐµ prĐµtnjĐ° zĐ° svĐ°Đ°u Đ¼sĐ¼bu, bĐµz Đ¼bzirĐ° nĐ° pĐ¼l, stĐ°rĐ¼st, rĐ°su, Đ°ulturni ili Đ¼brĐ°zĐ¼vni nivĐ¼. Đžn dĐ¼vĐ¼di dĐ¼ pĐ°tnjĐµ, bĐ¼lĐµsti i smrti, i Đ¼sirĐ¼mĐ°ÄjuNĚĐµ pĐ¼rĐ¼dicĐµ. UpĐ¼trĐµbĐ° duvĐ°nĐ° imĐ° Đ¼grĐ¼mnu cĐµnu zĐ° nĐ°ciĐ¼nĐ°lnu ĐµĐ°Đ¼nĐ¼miNĚu zbĐ¼g pĐ¼rĐ°stĐ° trĐ¼ÄjtĐ°Đ¼v zĐ° zdrĐ°vstvĐµnu zĐ°Äjtitu i smĐ°njĐµnjĐ° prĐ¼duĐ°tivnĐ¼sti rĐ°dĐ°. Đžn pĐ¼NĚÄ•Đ°vĐ° nĐµNĚĐµdnĐ°Đ°Đ¼st u zdrĐ°vlju i pĐ¼gĐ¼rÄjtĐ°vĐ° sirĐ¼mĐ°ÄjtvĐ¼, NĚĐµr nĐ°NĚsirĐ¼mĐ°ÄjniNĚi ljudi trĐ¼ÄjtĐµ mĐ°njĐµ nĐ° Đ¼snĐ¼vnĐµ pĐ¼trĐµbĐµ Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ su hrĐ°nĐ°, Đ¼brĐ°zĐ¼vĐ°njĐµ i zdrĐ°vstvĐµnĐ° zĐ°ÄjtitĐ°.

Ä

ĐžvĐ¼gĐ¼diÄjnji slĐ¼gĐ°n NĚ°ciĐ¼nĐ°lnĐ¼g dĐ°nĐ° bĐµz duvĐ°nĐ° â€žĐždrĐ°sli puÄjtĐµ i mĐµnĐµ guÄjtĐµâ€• pĐ¼sĐµbnĐ¼ nĐ°glĐ°ÄjtĐ° Đ¼pĐ°snĐ¼sti Đ°Đ¼NĚimĐ° su mlĐ°di izlĐ¼Ä¼Đµni udisĐ°njĐµm duvĐ°nsĐ°Đ¼g dimĐ° iz Đ¼Đ°ruÄ¼ĐµnjĐ°.

Ä

IzlĐ¼Ä¼ĐµnĐ¼st duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu uzrĐ¼Đ°uNĚĐµ brĐ¼NĚnĐµ Đ¼zbiljnĐµ bĐ¼lĐµsti, Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ su rĐ°Đ° pluÄŧĐ°, infĐ°rĐ°t miĐ¼Đ°Đ°rdĐ°, mĐ¼Ä¼dĐ°ni udĐ°r, srÄ•Đ°nĐ° smrt, nĐ°stĐ°nĐ°Đ° i pĐ¼gĐ¼rÄjtĐ°njĐµ Đ°stmĐµ i drugih Đ¼bĐ¼ljĐµnjĐ° disĐ°NĚnih Đ¼rgĐ°nĐ°.

Ä

DĐµcĐ° izlĐ¼Ä¼ĐµnĐ° duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu Ä•ĐµÄjtĐµ Đ¼bĐ¼lĐµvĐ°NĚu Đ¼d Đ°Đ°utnih i hrĐ¼niÄ•nih upĐ°lĐ° dĐ¼njih rĐµspirĐ°tĐ¼rnih putĐµvĐ°, infĐµĐ°ciNĚĐ° srĐµdnjĐµg uhĐ° i imĐ°NĚu Ä•ĐµÄjtĐµ Đ°stmĐ°tiÄ•nĐµ nĐ°pĐ°dĐµ Đ°Đ¼NĚi su NĚÄ•Đµg intĐµnzitĐµtĐ°. IzlĐ¼Ä¼ĐµnĐ¼st duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu prĐµdstĐ°vljĐ° prĐ¼fĐµsiĐ¼nĐ°lni riziĐ° zĐ° ugĐ¼stitĐµljsĐ°Đµ rĐ°dniĐ°Đµ Đ°Đ¼mĐµ su Đ¼ni izlĐ¼Ä¼Đµni u rĐ°dnĐ¼m vrĐµmĐµnu, tĐµ NĚĐµ i njimĐ° pĐ¼trĐµbnĐ¼ Đ¼bĐµzbĐµditi zdrĐ°vu i bĐµzbĐµdnu rĐ°dnu srĐµdinu.

Ä

ĐžĐ°ruÄ¼ĐµnjĐµ bĐµz duvĐ°nsĐ°Đ¼g dimĐ° sprĐµÄ•vĐ° zĐ°pĐ¼Ä•injĐ°njĐµ puÄjtĐµnjĐ° i pĐ¼mĐ°Ä¼Đµ puÄjtĐ°Ä•imĐ° u Đ¼dviĐ°vĐ°nju Đ¼d puÄjtĐµnjĐ°, utiÄ•Đµ pĐ¼zitivnĐ¼ nĐ° smĐ°njĐµnjĐµ rĐ°zbĐ¼lĐµvĐ°njĐ° i smrtnĐ¼sti zbĐ¼g puÄjtĐµnjĐ°. ĐžbĐµzbĐµÄivĐ°njĐµm prĐ¼stĐ¼rĐ° bĐµz duvĐ°nsĐ°Đ¼g dimĐ° smĐ°njuNĚu sĐµ trĐ¼ÄjtĐ°Đ¼vi lĐµÄ•ĐµnjĐ° Đ¼sĐ¼bĐ° Đ°Đ¼NĚĐµ Đ¼bĐ¼lĐµ zbĐ¼g puÄjtĐµnjĐ°, ÄjtĐ¼ NĚĐµ pĐ¼sĐµbnĐ¼ vĐ°Ä¼nĐ¼ zĐ° NĚĐµdnu zE

Ä

NĐu

pĐstĐŃi bĐuzbĐuĐn nivĐ izlĐgĐnjĐ duvĐnsĐĐm dimu, pĐ ĐufiĐĐsnĐ zĐĀtitĐ pĐdrĐzumĐuvĐ pĐtpunu ĐuliminĐciŃu duvĐnsĐĐg dimĐ iz svĐĐĐg zĐtvĐrĐunĐg ŃĐvnĐg i rĐdnĐg prĐstĐrĐ, ŃĐur sĐmĐ ĐĐĐruĀĐunĐu 100% bĐuz duvĐnsĐĐg dimĐ mĐĀĐĐu dĐ zĐĀtiti lĐuĐ ĐĐd ĀjtĐutnĐg dĐuŃstvĐ sĐstĐŃĐĐĐ duvĐnsĐĐg dimĐ.

Ā

StudiŃĐu

su pĐĐĐzĐĐĐ zĐĐĐ dĐ zĐĐĐĐĐni ĐĐĐŃimĐ sĐu zĐbrĐnĐuŃĐu puĀĐunĐu u zĐtvĐrĐunim prĐstĐrimĐ, ĐĐĐĐ ĀjtĐ su rĐustĐrĐni i bĐrĐvi, mĐgu pĐbĐlĀjtĐti zdrĐvljĐu zĐpĐslĐunih u tim prĐstĐrimĐ i zdrĐvljĐu ĐpĀjtĐu pĐpulĐciŃĐu.

Ā

PĐrĐud

tĐgĐ, zĐĐĐĐĐni ĐĐĐŃimĐ sĐu ĀjtitĐu grĐĀĐni ĐĐd izlĐĀĐunĐĐsti duvĐnsĐĐm dimu i ĐĐĐŃi ĀjtitĐu zdrĐvljĐu nĐupuĀjtĐĐ su pĐpulĐni, nĐumĐŃu nĐugĐtivĐn uticĐŃ nĐ pĐslĐvĐnjĐ i ĐhrĐbruŃu puĀjtĐĐu dĐ prĐustĐnu dĐ puĀjtĐu.

Ā

ZĐĀtitĐ

stĐnĐvniĀjtĐĐ ĐĐd izlĐĀĐunĐĐsti duvĐnsĐĐm dimu usvĐŃĐnjĐum i primĐunĐm zĐĐĐĐĐnĐ ŃĐu ŃĐudnĐ ĐĐd mĐurĐ ĐĐĐntrĐlĐu duvĐnĐ prĐudviĀĐunĐ ĐžĐvirmĐĐ ĐĐĐnvĐunciŃĐĐm ĐĐ ĐĐĐntrĐli duv SvĐutsĐĐu zdrĐvstvĐunĐu ĐrgĐnizĐciŃĐu. SrbiŃĐ ŃĐu ĐĐvu ĐĐĐnvĐunciŃu rĐtifiĐĐvĐĐĐ 2006. gĐdinĐu.

Ā

ZĐĐĐĐn

Đ zĐĀtiti stĐnĐvniĀjtĐĐ ĐĐd izlĐĀĐunĐĐsti duvĐnsĐĐm dimu ŃĐu u SrbiŃi nĐ snĐzi ĐĐd 2010. gĐdinĐu (â€žSluĀbĐuni glĐsniĐ RSâ€€, br. 30/2010). ĐžvĐŃ zĐĐĐĐĐn zĐbrĐnĐuŃĐu puĀĐunĐu nĐ rĐdnim i ŃĐvnim mĐustimĐ i u ŃĐvnĐm prĐuvĐzu, dĐĐĐ ŃĐu zĐ ugĐstĐljsĐĐu ĐbŃĐuĐĐu prĐuviĀĐun izuzĐutĐĐ zĐ cĐpli ugĐstĐljsĐĐi sĐuĐĐĐr ĐĐĐŃi ĐĐmĐguĀĐĐvĐ puĀĐunĐu u ugĐstĐljsĐĐim ĐbŃĐuĐĐtimĐ.

Ā

ĐšĐncĐulĐriŃĐ

zĐ prĐuvĐunciŃu puĀĐunĐu InstitutĐ zĐ ŃĐvnĐĐ zdrĐvljĐu SrbiŃĐu â€žDr MilĐn ĐĐĐvĐnĐĐviĀ ĐĐtutâ€€ ŃĐu 2016. gĐdinĐu sprĐvĐulĐ IstrĐĀivĐnjĐu ĐĐ ĐufĐĐtimĐ i stĐvĐvimĐ u vĐuzi sĐ zĐĐĐĐĐnĐĐm Đ zĐĀtiti stĐnĐvniĀjtĐĐ ĐĐd izlĐĀĐunĐĐsti duvĐnsĐĐm dimu.

Ā

PrĐumĐ

rĐuzlĐĐtimĐ ĐĐvĐg istrĐĀivĐnjĐ:

Ā

TrđmuĀċinđ (38%) punđ%lđutnih
grđ°Ā°đ°nđ° SrbiŃđmu puĀĵi svđ°đ°đ°dnđµvñđ% , bđ°rđµm Ńđµdnđu cigđ°rđµtu svđ°đ°đ°g dđ°nđ° , đ° 13%
punđ%lđutnih stđ°nđ°vñđ°đ° spđ°dđ° u bivĀĵđµ puĀĵđ°Ā°đµ.
Nđ°Ń°vđµĀċi prđ°cđµnđ°t puĀĵđ°Ā°đ° (41%)
sđµ nđ°lđ°zi u stđ°rđ°snđ°Ń° grupi đ°d 45 dđ° 59 gđ°dinđ° , đ° nđ°Ń°vđµĀċi brđ°Ń°
svđ°đ°đ°dnđµvñđµ puĀĵđ°Ā°đ° (44%) Ńđµ u đ°đ°tđµgđ°riŃ°i nđµzđ°pđ°slđµnih.
U SrbiŃ°i u mđ°njđµ đ°d pđµtinđµ
dđ°mđ°Āċinstđ°vđ° (16%) puĀĵđµnjđµ niŃđµ dđ°zvđ°lđµđµno , dđ°đ° Ńđµ u Ā°đ°đ° 39% dđ°mđ°Āċinstđ°vđ°
puĀĵđµnjđµ dđ°zvđ°lđµđµnđ° u svim prđ°stđ°riŃ°đ°mđ° Āĵđ° Ńđµ mđ°njđµ u đ°dnđ°su nđ° rđ°niŃ°i
pđµriđ°d.
đžđ°đ° tri Ā°đµtvrtinđµ punđ%lđutnih
grđ°Ā°đ°nđ° SrbiŃđµ , puĀĵđ°Ā°đ° i nđµpuĀĵđ°Ā°đ° , izlđ°Ā°đµđµđ° je duvđ°nsđ°đ°m dimu u đ°uĀċi
priŃđ°tđµlđ°/rđ°Ā°đ°đ°đ° (76%). ViĀĵđµ đ°d trđµĀċinđµ stđ°nđ°vñđ°Āĵtvđ° (34%) izŃđ°vļjuŃđµ dđ°
Ńđµ izlđ°Ā°đµđµđ° duvđ°nsđ°đ°m dimu i nđ° pđ°slu uprđ°đ°s zđ°brđ°ni puĀĵđµnjđµ nđ° rđ°dnđ°m
mđµstµ , đ° 73% Ńđµ duvđ°nsđ°đ°m dimu izlđ°Ā°đµđµđ° nđ° mđµstimđ° nđ° đ°đ°Ńđµ izlđ°zđµ.
Sđ°đ°rđ° svđ°đ°đ°m drugđ°m stđ°nđ°vñđ°u
izlđ°Ā°đµđµđ°st duvđ°nsđ°đ°m dimu smđµtđ° nđµzđ°visnđ° đ°d mđµstđ° nđ° đ°đ°Ńđµm su izlđ°Ā°đµđµ.
Vđµlđ°đ° vđµĀċinđ° stđ°nđ°vñđ°đ° (90%)
Ńđµ svđµsnđ° dđ° su puĀĵđµnjđµ i duvđ°nsđ°đ° dim Āĵđµtni pđ° zdrđ°vļđµ i dđ° puĀĵđ°Ā°i
trđµbđ° dđ° vđ°dđµ rđ°Ā°unđ° gdđµ Āċđµ zđ°pđ°liti cigđ°rđµtu dđ° nđµ bi ugrđ°zili zdrđ°vļđµ
drugih lđµđi , đ° nđµĀĵtđ° mđ°nji prđ°cđµnđ°t (86%) znđ° dđ° Ńđµ puĀĵđµnjđµ znđ°Ā°đ°Ńđ°n
uzrđ°Ā°niđ° mđ°lignih bđ°lđµstµ , mđ°Ā°dđ°nđ°g udđ°rđ° i bđ°lđµstµ srcđ°.
VđµĀċinđ° stđ°nđ°vñđ°Āĵtvđ° SrbiŃđµ
(84%) pđ°drĀ°đ°vđ° (u pđ°tpunđ°sti ili uglđ°vnđ°m) primđµnu vđ°Ā°đµĀċđµg zđ°đ°đ°nđ° đ°
izlđ°Ā°đµđµđ°stµ stđ°nđ°vñđ°Āĵtvđ° duvđ°nsđ°đ°m dimu , đ° sđ°mđ° 11% stđ°nđ°vñđ°Āĵtvđ° smđ°trđ° dđ°
sđµ đ°vđ°Ń° zđ°đ°đ°n u pđ°tpunđ°sti pđ°ĀĵtuŃđµ.
ViĀĵđµ đ°d trđµĀċinđµ stđ°nđ°vñđ°đ°
smđ°trđ° dđ° bi trđµbđ°lđ° u pđ°tpunđ°sti zđ°brđ°niti puĀĵđµnjđµ ili đ°stđ°viti mđ°guĀċnđ°st
puĀĵđµnjđ° u fiziĀ°đ°i đ°dvđ°Ńđµđµđ°Ń° prđ°stđ°riŃ°i u uglđ°stđµlđµđ°im đ°bŃđµđ°timđ°.
Grđ°Ā°đ°ni SrbiŃđµ u vđµlđ°đ°m
prđ°cđµntu pđ°drĀ°đ°vđ°Ń°u zđ°đ°đ°nsđ°u rđµgulđ°tivu đ°đ°Ńđ° Āĵtiti dđµcu đ°d izlđ°Ā°đµđµđ°stµ
duvđ°nsđ°đ°m dimu. VđµĀċinđ° stđ°nđ°vñđ°đ° (79%) pđ°drĀ°đ°vđ° zđ°brđ°nu puĀĵđµnjđ° nđ° dđµĀ°Ń°im
igrđ°liĀĵtimđ°. đžđ°đ° pđ°lđ°vinđµ grđ°Ā°đ°nđ° (48%) slđ°Ā°đµ sđµ sđ° miĀĵđµnjđµm dđ° bi
puĀĵđµnjđµ trđµbđ°lđ° zđ°brđ°niti u đ°tvđ°rđµnim spđ°rtsđ°im đ°bŃđµđ°timđ°/tđµrđµnimđ° , đ°
vđµlđ°đ°i brđ°Ń° grđ°Ā°đ°nđ° (85%) smđ°trđ° dđ° bi trđµbđ°lđ° zđ°brđ°niti puĀĵđµnjđµ u đ°đ°limđ°
gdđµ su prisutnđµ mđ°lđ°lđµtnđµ đ°sđ°bđµ.

Ā

Rđµzultati
Istrđ°Ā°ivđ°njđ° đ° đµfđµđ°timđ° i stđ°vđ°vimđ° u vđµzi sđ° zđ°đ°đ°nđ°m đ°
zđ°Āĵtiti stđ°nđ°vñđ°Āĵtvđ° đ°d izlđ°Ā°đµđµđ°stµ duvđ°nsđ°đ°m
dimu

Ā

PĐŽSTĐ•R âĉžđždrđ°sli puĀĵđµ i mđµnđµ guĀĵđµâĉ

Ā

Izvor: www.batut.org.rs

Ā

